

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ: АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ

ведено аукціон творчих робіт учасників, гроші від якого витрачено на місячну передплату дитячих журналів „Джміль“ та „Яблунька“ для Бібліотеки. А ще всі діти з цікавістю познайомилися з новими книжками (понад 90 видань), які було придбано за рахунок коштів проекту. Значна частина цих книг допоможе дітям розвивати творчі здібності, навчить виготовляти оригінальні саморобки, що сприятиме розширенню меж дитячої творчості, згуртуванню дітей, їхніх родин та Бібліотеки.

Реалізації цього проекту були присвячені статті у місцевих газетах, інформація у ЗМІ, з якими ми підтримуємо ділові зв'язки. Також статтю про проект вмістив журнал „Соціальне партнерство“, який видається у м. Києві (2007. – № 3).

Не зупиняючись на досягнутому, працівники Бібліотеки вирішили взяти участь у Всеукраїнському конкурсі бібліотечних ідей 2007 року. Це стало ще однією сходинкою в роботі книгозбірні з юними користувачами з фі-

зичними обмеженнями, адже тема проекту – розвиток творчих здібностей дітей, які пересуваються на візках.

Реалізація проекту, сподіваємося, дозволить створити комфортні умови для індивідуальних і групових занять з такими дітьми, котрі, на жаль, поки-що не можуть активно відвідувати бібліотеку, бо в ній немає пандусу для в'їзду, пристосованих меблів тощо. А також вони матимуть можливість самореалізуватися через організацію виставок та показів своїх творчих робіт. До цієї роботи планується залучити волонтерів. Бібліотека стане базовим закладом, де буде надаватися консультативно-інформаційна допомога дітям на візках для розвитку їхніх знань, умінь та творчої уяви.

Працівники Артемівської міської бібліотеки для дітей і надалі робитимуть усе можливе, щоб їхня діяльність допомагала соціально вразливим дітям відчувати себе повноправними членами громади, впевненими у своєму майбутньому.

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Запитання: Кому і як правильно нараховувати заробітну плату під час приймання-передавання матеріальних цінностей (у т.ч. книжкових фондів) у сільській бібліотеці-філії ЦБС (якщо один працівник звільняється, інший – приступає до роботи), а також, чи повинні працівники бібліотек (у т.ч. сільських філій) укладати типові договори про повну індивідуальну матеріальну відповідальність і як (в якому розмірі) мають відшкодувати нестачу, що може виявитися під час переобліку книжкового фонду?

(Т. Костюкова, директор Новгород-Сіверської ЦБС, Чернігівська обл.)

Відповідно до наказів Державного казначейства України від 30.10.1998 № 90 „Про затвердження Інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ“ (з подальшими змінами) та від 17.07.2000 № 64 „Про затвердження Інструкції з обліку основних засобів та інших необоротних активів бюджетних установ“ (з подальшими змінами), при зміні матеріально відповідальних осіб на день прийняття-передання справ в обов'язковому порядку проводиться інвентаризація тих матеріальних цінностей, які передаються.

Оскільки інвентаризація фондів бібліотеки-філії ЦБС триває не менше трьох-чотирьох тижнів, виникає проблема оплати праці працівника, який звільняється, і того, який приймається на посаду (дві особи не можуть одночасно займати одну штатну одиницю).

Можна порадити кілька способів вирішення вказаної проблеми:

1. Особа, яка звільняється, передає матеріальні цінності якомусь працівнику ЦБС за рішенням директора. Потім працівник ЦБС, який прийняв ці цінності, передає їх новопризначеному працівнику філії.

2. Особа, яку буде прийнято на посаду у бібліотеку-філію, спочатку зараховується на вакантну посаду в ЦБС або на посаду тимчасово відсутнього працівника

(наприклад того, хто перебуває у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку), бере участь в інвентаризації фонду бібліотеки-філії, приймає фонд, а після звільнення працівника, який передав матеріальні цінності, переводиться на посаду у бібліотеку-філію.

Щодо договорів про повну матеріальну відповідальність. Відповідно до наказу Державного казначейства України від 17.07.2000 № 64 „Про затвердження Інструкції з обліку основних засобів та інших необоротних активів бюджетних установ“ (з подальшими змінами), „за місцем зберігання всі необоротні активи повинні перебувати на відповідальному зберіганні у матеріально відповідальних осіб, які призначаються наказом керівника установи. З посадовими особами, які відповідають за збереження необоротних активів, укладається письмовий договір про повну індивідуальну матеріальну відповідальність“.

Вказані положення наказу Держказначейства суперечать законодавству. Оскільки матеріальна відповідальність є інститутом трудового права, всі підзаконні нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади повинні відповідати Кодексу законів про працю України (див. главу IX).

Згідно з КЗпПУ, всі працівники несуть матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству,

установі, організації внаслідок порушення покладених на них трудових обов'язків. Законодавство розрізняє два види матеріальної відповідальності – обмежену (у межах середнього місячного заробітку) і повну.

Обмежена матеріальна відповідальність застосовується як загальне правило. Покриття шкоди працівниками, що не перевищує середнього місячного заробітку, провадиться на підставі наказу директора ЦБС. Такий наказ повинен бути виданий протягом двох тижнів із дня виявлення заподіяної працівником шкоди та звернений до виконання не раніше семи днів з дня повідомлення про це працівників.

Письмові договори про повну матеріальну відповідальність укладаються лише з працівниками, які досягли вісімнадцятирічного віку та займають посади або виконують роботи, безпосередньо пов'язані із зберіганням, обробкою, продажем (відпуском), перевезенням або застосуванням у процесі виробництва

переданих їм цінностей. Перелік таких посад і робіт затверджується в порядку, який визначається Кабінетом Міністрів України. Оскільки на сьогоднішній день відсутній будь-який нормативно-правовий акт КМУ з цього питання, на практиці продовжується застосування Переліку посад і робіт, які заміщаються або виконуються робітниками, з якими підприємством, установою, організацією можуть укладатися письмові договори про повну матеріальну відповідальність за незабезпечення збереження цінностей, що були передані їм для збереження, обробки, продажу (відпуску), перевезення або застосування в процесі виробництва (затверджений постановою Державного комітету СРСР по праці та соціальним питанням та ВЦРПС від 28.12.1977 № 447/24). У вказаному Переліку посади бібліотечних працівників відсутні.

Підготувала **Н. Розколупа**

ОДИН ІЗ НАС**УСЕ ЖИТТЯ – СЛУЖІННЯ СПРАВІ**

У 2008 році виповнилося 50 років директору Білоцерківської міської ЦБС Київської області **Петру Івановичу Красножону**.

Свій трудовий шлях він розпочав у Білій Церкві, де після закінчення бібліотечного факультету Київського державного інституту культури, за розподілом, обійняв посаду бібліотекаря філії № 8, а після служби в армії – став завідувачем цієї бібліотеки. Молодий спеціаліст відзначався цілеспрямованістю, працьовитістю, відповідальністю за доручену справу, любов'ю до читачів і книг.

Невдовзі П. Красножона призначили заступником директора ЦБС – Володимира Тимофійовича Карпенка, який завжди високо цінував Петра Івановича й радів з того, що буде кому передати кермо правління, прагнув поділитися з молодим колегою своїм досвідом, розвинути його організаторські здібності, створити умови для самореалізації. Він відзначав інтелект, інтелігентність П. Красножона, його постійне бажання вдосконалювати свою фахову майстерність, щоб працювати якнайкраще. Усі ці професійні навички знадобилися молодому керівникові, коли 1985 року він став директором ЦБС.

З ініціативи Петра Івановича колективом ЦБС реалізовано багато цікавих проектів. Це і відкриття одного з перших в області Інтернет-центрів, і звіти бібліотек перед населенням та громадськістю, й створення інформаційно-краєзнавчого відділу, робота клубів за інтересами. Багато уваги приділяє П. Красножон комплектуванню фондів бібліотек і просвітницькій роботі серед жителів Білої Церкви. Також за сприяння нашого директора було створено народний вокальний ансамбль "Калина", який став лауреатом міської літературно-мистецької премії ім. І. Нечуя-Левицького і цього року відзначає своє 20-річчя (до речі, це єдиний аматорський бібліотечний колектив в Україні).

За свою плідну діяльність Петро Іванович у 1999 році був відзначений почесним званням «Заслужений працівник культури України». Його ім'я занесено до "Золотого фонду" Білої Церкви, а за сумлінну працю, активну життєву позицію, громадську роботу міський голова В. Савчук вручив П. Красножону "Відзнаку міського голови".

Т. Біла

Під керівництвом Петра Івановича минулого року Білоцерківська міська ЦБС стала переможницею обласного огляду роботи бібліотек з правової освіти, відзначено і значні успіхи у краєзнавчій та інформаційно-бібліографічній роботі, за що він став стипендіатом голови Київської обласної держадміністрації у 2008 році.

У бібліотеках Білоцерківської ЦБС затишно, чисто, світло. Зроблено ремонти у приміщеннях Центральної бібліотеки для дітей, філій № 3, 5, 8, 9, частково – у Центральній бібліотеці та філії № 1. І за всім цим – щоденна копітка праці нашого шановного Петра Івановича. За його плечима ми, мов за кам'яною стіною, недарма ім'я ПЕТРО з грецької перекладається як камінь, хоча це напрочуд доброзичлива людина з м'яким характером. Усі, хто працював з П. Красножоном, відзначають його щирість, сердечність, постійне прагнення до самовдосконалення. Петро Іванович ніколи не залишається байдужим до чужих переживань і клопотів, завжди прагне допомогти ділом чи порадою. Ми радіємо і пишаємося, що поруч з нами працює така чесна, порядна і гідна Людина.

Бажаємо вельмишановному Петру Івановичу міцного здоров'я і успіхів у здійсненні всіх його творчих задумів, планів та ініціатив!